

Jak tylko skończę szkołę, pojadę w długą podróż.

Appenaavròfinito la scuola farò un grande viaggio.

Lezione 31, Tema: Appenaavròfinito la scuola farò un grande viaggio.

Lekcja 31, Temat: Jak tylko skończę szkołę, pojadę w długą podróż.

Witam Cię serdecznie w trzeciej już części naszego wspólnego kursu języka włoskiego! Ta część będzie kontynuacją kursu dla średnio zaawansowanych; uzupełnimy sobie wiadomości zdobyte w poprzednich częściach oraz poznamy wiele nowych, które pozwolą Ci jeszcze pełniej korzystać z tego pięknego języka. Mam nadzieję, że test podsumowujący 2. część poszedł Ci doskonale i jesteś już gotowy na nową przygodę. Jeśli tak, to zaczynamy!

W dzisiejszej lekcji porozmawiamy o planach na przyszłość i marzeniach. Będzie do tego potrzebny oczywiście znany Ci już czas przyszły *Futuro Semplice*, ale może się też przydać kolejny czas przyszły, który poznasz właśnie na dzisiejszym spotkaniu. Jest to czas przyszły złożony *Futuro Composto*, zwany także czasem przyszłym uprzednim, czyli *Futuro Anteriore*.

Na początek przypomnij sobie, jak tworzy się czas przyszły prosty. Pamiętasz? Jeśli nie, proponuję Ci szybkie powtórzenie tych wiadomości. W tym celu zajrzyj do lekcji **nr 16** poświęconej *Futuro Semplice*.

Szczególnie dokładnie musisz przypomnieć sobie odmianę w czasie przyszłym czasowników "essere" i "avere", gdyż będą Ci one bardzo potrzebne do tworzenia nowego czasu.

Dla ułatwienia podaję ją poniżej:

io sarò	noi saremo
tu sarai	voi sarete
lui/lei/Lei sarà	loro saranno

io avrò	noi avremo
tu avrai	voi avrete
lui/lei/Lei avrà	loro avranno

Przypomnę Ci też, że w lekcji 13. przy okazji czasu przeszłego *Passato Prossimo* mówiłam, że wszystkie czasy złożone odmieniają się według tych samych zasad. Pamiętasz? Być może teraz masz już pewne przypuszczenia dotyczące budowy czasu *Futuro Composto*, dla pewności jednak omówię ją dokładnie.

Czas przyszły złożony tworzymy poprzez odmianę w czasie **przyszłym prostym** (*Futuro Semplice*) czasownika posiłkowego "avere" lub "essere" i dodanie do niego imiesłowu *Participio passato* właściwego czasownika. Przedstawia to poniższa tabelka:

Futuro Composto/Anteriore **"avere" lub "essere" w Futuro Semplice + Participio Passato**

O wyborze czasownika posiłkowego decydują te same zasady, które poznałeś przy okazji wyboru czasownika posiłkowego w czasie przeszłym *Passato Prossimo*. Jeśli ich nie pamiętasz, zajrzyj do lekcji **nr 14**.

Przyjrzyj się zatem przykładowej odmianie dwóch czasowników w czasie *Futuro Anteriore*.

io avrò fatto	noi avremo fatto
tu avrai fatto	voi avrete fatto
lui/lei/Lei avrà fatto	loro avranno fatto
io sarò andato/a	noi saremo andati/e
tu sarai andato/a	voi sarete andati/e
lui/lei/Lei sarà andato/a	loro saranno andati/e

Czy to jest jasne? Dla pewności spróbuj sam odmienić w tym czasie kilka czasowników:

1. parlare
2. uscire

3. andare

4. lavorare

Zobacz odpowiedzi

io **avrò parlato**
 tu **avrai parlato**
 lui/lei/Lei **avrà parlato**

noi **avremo parlato**
 voi **avrete parlato**
 loro **avranno parlato**

io **sarò uscito/a**
 tu **sarai uscito/a**
 lui/lei/Lei **sarà uscito/a**

noi **saremo usciti/e**
 voi **sarete usciti/e**
 loro **saranno usciti/e**

io **sarò andato/a**
 tu **sarai andato/a**
 lui/lei/Lei **sarà andato/a**

noi **saremo andati/e**
 voi **sarete andati/e**
 loro **saranno andati/e**

io **avrò lavorato**
 tu **avrai lavorato**
 lui/lei/Lei **avrà lavorato**

noi **avremo lavorato**
 voi **avrete lavorato**
 loro **avranno lavorato**

Na pewno świetnie Ci poszło. Nadszedł teraz czas, abyś dowiedział się do czego służy czas przyszły złożony. Jak już wcześniej wspomniałam, czas ten jest też często nazywany czasem przyszłym uprzednim i to w tej właśnie funkcji jest najczęściej używany. Służy on bowiem do wyrażania pewnej czynności przyszłej, która wydarzy się wcześniej niż inna przyszła czynność. Do budowania tego typu zdań będziemy wykorzystywać oba czasy: zarówno czas *Futuro Semplice*, jak i *Futuro Composto*. Przykład takiego zastosowania pojawił się już w temacie naszej lekcji:

Appena avrò finito la scuola farò un grande viaggio.

Jak tylko skończę szkołę, pojedę w długą podróż (dosł. odbędę wielką podróż).

appena

jak tylko

Zdanie to mówi o tym, że aby mogła wydarzyć się druga czynność (fare un viaggio), musi zostać wykonana czynność pierwsza (finire la scuola) i że jak tylko pierwsza czynność się wydarzy, zostanie spełniona także ta druga.

To może jeszcze kilka przykładów:

Appena avrò finito di lavorare andrò al cinema. - Jak tylko skończę pracę, pójdę do kina.

Appena avrò finito di lavorare andrò al cinema.

Jak tylko skończę pracę, pójdę do kina.

Appena sarai andato dal medico ti sentirai meglio. - Jak tylko pójdziesz do lekarza, poczujesz się lepiej.

Appena sarai andato dal medico ti sentirai meglio.

Jak tylko pójdziesz do lekarza, poczujesz się lepiej.

Appena avremo mangiato prenderemo un caffè. - Jak tylko zjemy, napijemy się kawy (dosł. weźmiemy kawę).

Appena avremo mangiato prenderemo un caffè.

Jak tylko zjemy, napijemy się kawy.

prendere un caffè

wypić kawę (dosł. wziąć kawę)

O tym, że zostanie użyty czas *Futuro Anteriore* często informuje przysłówek "appena" - "jak tylko". Wprowadza on do zdania pewną nagłość, ale przede wszystkim pozwala zrozumieć, że jedna czynność jest zależna od drugiej. Innymi tego typu wyrażeniami są "dopo che" - "po tym jak" - oraz zwyczajne "quando" - "kiedy".

dopo che

po tym jak, kiedy

quando

kiedy

A oto kilka przykładów:

Dopo che mi sarò vestito/a uscirò di casa. - Po tym jak się ubiorę, wyjdę z domu.

Dopo che mi sarò vestito/a uscirò di casa.

Po tym jak się ubiorę, wyjdę z domu.

Quando avrai finito di leggere, preparerai da mangiare. - Kiedy skończysz czytać, przygotujesz (coś) do jedzenia.

Quando avrai finito di leggere, preparerai da mangiare.

Kiedy skończysz czytać, przygotujesz (coś) do jedzenia.

preparare

przygotowywać

Dopo che avremo finito di studiare andremo a fare la spesa. - Po tym jak skończymy się uczyć, pójdziemy na zakupy.

Dopo che avremo finito di studiare andremo a fare la spesa.

Po tym jak skończymy się uczyć, pójdziemy na zakupy.

Quando avrò letto il giornale saprò chi ha vinto la partita. - Kiedy przeczytam gazetę, będę wiedział, kto wygrał mecz.

Quando avrò letto il giornale saprò chi ha vinto la partita.

Kiedy przeczytam gazetę, będę wiedział, kto wygrał mecz.

Dlatego jeżeli zaczynasz zdanie od któregokolwiek z tych okoliczników czasu, a masz zamiar wyrazić dwie czynności przyszłe, powinieneś użyć czasu *Futuro Anteriore*, aby zaznaczyć, która z tych czynności zostanie wykonana jako pierwsza. Nie oznacza to jednak, że czynność wcześniejsza będzie znajdowała się zawsze na początku zdania. Tak jak język polski, również język włoski dopuszcza wersję tego typu zdań, w których to późniejsza czynność wymieniana jest jako pierwsza. Przyjrzyj się jeszcze raz naszym przykładom, tym razem jednak w odwrotnej kolejności:

Uscirò di casa dopo che mi sarò vestito. - Wyjdę z domu po tym, jak się ubiorę.

Uscirò di casa dopo che mi sarò vestito.

Wyjdę z domu po tym, jak się ubiorę.

Preparerai da mangiare, quando avrai finito di leggere. - Przygotujesz (coś) do jedzenia, kiedy skończysz czytać.

Preparerai da mangiare, quando avrai finito di leggere.

Przygotujesz (coś) do jedzenia, kiedy skończysz czytać.

Andremo a fare la spesa dopo che avremo finito di studiare. - Pójdziemy na zakupy po tym, jak skończymy się uczyć.

Andremo a fare la spesa dopo che avremo finito di studiare.

Pójdziemy na zakupy po tym, jak skończymy się uczyć.

Saprò chi ha vinto la partita quando avrò letto il giornale. - Będę wiedział, kto wygrał mecz, kiedy przeczytam gazetę.

Saprò chi ha vinto la partita quando avrò letto il giornale.

Będę wiedział, kto wygrał mecz, kiedy przeczytam gazetę.

Dla ułatwienia podpowiem Ci, że aby nie pogubić się w kolejności tych dwóch typów zdań, wystarczy zapamiętać, że *Futuro Anteriore* znajduje się zawsze za którymś z omówionych powyżej okoliczników czasu.

Na koniec tej części lekcji dodam jeszcze, że przysłówek "appena" można stosować w wersji z przeczeniem "non appena", które ma tylko działanie wzmacniające i nie wnosi wiele do znaczenia:

non appena

jak tylko

Non appena avrò ricevuto i soldi mi comprerò quella gonna! - Jak tylko dostanę pieniądze, kupię sobie tamtą spódnicę!

Non appena avrò ricevuto i soldi mi comprerò quella gonna!

Jak tylko dostanę pieniądze, kupię sobie tamtą spódnicę!

ricevere

otrzymać/dostać/przyjąć/odebrać

Mam nadzieję, że dotychczasowe informacje są dla Ciebie zrozumiałe. Jeśli nie, przeczytaj je jeszcze raz zanim przejdziemy do kolejnego zagadnienia lekcji. Jeśli zaś wszystko jest jasne, możemy przejść dalej.

Czas przyszły - zarówno ten prosty, jak i złożony - ma jeszcze jedno, dość istotne zastosowanie. Służy on bowiem do wyrażania przypuszczeń, kiedy nie mamy pewności, że jakaś czynność ma lub miała miejsce, a tylko podejrzewamy, że mogła się zdarzyć. I tak, przypuszczenia w stosunku do teraźniejszości będą wyrażone czasem przyszłym prostym *Futuro Semplice*, natomiast przypuszczenia dotyczące przeszłości oczywiście czasem *Futuro Anteriore*. Prezentują to poniższe zdania:

- Che ore sono?
- Saranno le due e mezza.
- Która jest godzina?
- Będzie wpół do trzeciej.

- Che ore sono?**- Saranno le due e mezza.**

- Która jest godzina?
- Będzie wpół do trzeciej.

- Quanti anni ha Maria?
- Avrà 25 anni.
- Ile lat ma Maria?
- Ma jakies 25 lat.

- Quanti anni ha Maria?**- Avrà 25 anni.**

- Ile lat ma Maria?
- Ma jakies 25 lat.

- Sai dov'è Pietro?
- Non lo so. Sarà andato da Gina.

- Wiesz gdzie jest Piotr?
- Nie wiem. Pewnie poszedł do Giny.

- **Sai dov'è Pietro?**
- **Non lo so. Sarà andato da Gina.**
- Wiesz gdzie jest Piotr?
- Nie wiem. Pewnie poszedł do Giny.

- Hai visto quel gatto? Qualcuno lo avrà abbandonato.
- Widziałeś tego (dosł. tamtego) kota? Ktoś pewnie go porzucił.

- **Hai visto quel gatto? Qualcuno lo avrà abbandonato.**
- Widziałeś tego (dosł. tamtego) kota? Ktoś pewnie go porzucił.

abbandonare
porzucić, opuścić

Jestem przekonana, że i ta porcja gramatyki nie nastreczyła Ci większych problemów. Przejdźmy zatem do zagadnień leksykalnych. Jak już wspomniałam, w tej lekcji zapoznasz się ze słownictwem związanym z planowaniem i projektami na przyszłość. Wiesz już jak wyrazić to za pomocą czasów. Przyszedł czas na kilka przydatnych słówek.

Zacznijmy od samego słowa "plan", "projekt". Po włosku to "progetto".

progetto (m.)
plan, projekt

Możesz zatem zapytać kolegę:

Quali sono i tuoi progetti per il futuro? - Jakie są twoje plany na przyszłość?

Quali sono i tuoi progetti per il futuro?
Jakie są twoje plany na przyszłość?

albo:

Hai progetti per il fine settimana? - Masz plany na weekend?

Hai progetti per il fine settimana?

Masz plany na weekend?

fine settimana (m.)

weekend

W odpowiedzi możesz usłyszeć np. takie deklaracje:

Quando avrò dato tutti gli esami andrò in vacanza. - Kiedy zdam wszystkie egzaminy, pojadę na wakacje.

Quando avrò dato tutti gli esami andrò in vacanza.

Kiedy zdam wszystkie egzaminy, pojadę na wakacje.

Da grande lavorerò come architetto. - Kiedy będę dorosły (dosł. duży), będę pracował jako architekt.

Da grande lavorerò come architetto.

Kiedy będę dorosły (dosł. duży), będę pracował jako architekt.

da grande

jako dorosły

Non appena avrò finito l'università cercherò il lavoro. - Jak tylko skończę studia (dosł. uniwersytet), poszukam pracy.

Non appena avrò finito l'università cercherò il lavoro.

Jak tylko skończę studia (dosł. uniwersytet), poszukam pracy.

In futuro mi comprerò una Ferrari. - W przyszłości kupię sobie Ferrari.

In futuro mi comprerò una Ferrari.

W przyszłości kupię sobie Ferrari.

Dopo che avrò preso la laurea mi sposerò con Chiara. - Kiedy się obronię, ożenię się z Chiara.

Dopo che avrò preso la laurea mi sposerò con Chiara.

Kiedy się obronię, ożenię się z Chiara.

laurea (f.)

dyplom ukończenia szkoły wyższej

prendere la laurea

obronić się/zdobyć tytuł naukowy

sposarsi

ożenić się/wyjsć za mąż

Fra dieci anni sarò un uomo realizzato: avrò un figlio, costruirò una casa e planterò un albero. - Za dziesięć lat będę spełnionym mężczyzną: będę miał syna, zbuduję dom i posadzę drzewo.

Fra dieci anni sarò un uomo realizzato: avrò un figlio, costruirò una casa e planterò un albero.

Za dziesięć lat będę spełnionym mężczyzną: będę miał syna, zbuduję dom i posadzę drzewo.

realizzato

spełniony/wykonany/zrealizowany

costruire

budować

piantare

sadzić/zasadzić/posadzić

Gdybyś rozmawiał ze starszą osobą, mogłaby ona odpowiedzieć Ci:

In pensione farò molti viaggi. - Na emeryturze odbędę wiele podróży.

In pensione farò molti viaggi.

Na emeryturze odbędę wiele podróży.

pensione (f.)

emerytura

Non appena avrò finito di lavorare riposerò per tutti questi anni! - Jak tylko skończę pracę, odpocznę za te wszystkie lata!

Non appena avrò finito di lavorare riposerò per tutti questi anni!

Jak tylko skończę pracę, odpocznę za te wszystkie lata!

riposare

odpoczywać/wypoczywać

Dziecko natomiast mogłoby udzielić Ci na przykład takiej odpowiedzi:

Da grande diventerò cantatrice, darò i concerti e sarò molto ricca e famosa. - Jak będę duża, zostanę piosenkarką, będę dawała koncerty i będę bardzo bogata i sławna.

Da grande diventerò cantatrice, darò i concerti e sarò molto ricca e famosa.

Jak będę duża, zostanę piosenkarką, będę dawała koncerty i będę bardzo bogata i sławna.

cantante/cantatrice

piosenkarz/piosenkarka

concerto (m.)

koncert

ricco

bogaty

famoso

sławny/słynny

W ten sposób możesz sam tworzyć swoje zdania i wyrazić co będziesz robił w przyszłości. Spróbuj samodzielnie ułożyć dziesięć tego typu zdań ze znanych Ci już zwrotów i wyrazów. Na pewno przyjdzie Ci to bez problemu. Ja tymczasem zapraszam Cię do przerobienia ćwiczeń, które

przygotowałam do tej lekcji, i czekam na Ciebie na kolejnym spotkaniu!

A presto!

Ania

Ściąga

Czas przyszły uprzedni - Futuro Anteriore / Composto

Futuro Composto = "avere" lub "essere" w Futuro Semplice + Participio Passato

io **avrò fatto**
tu **avrà fatto**
lui/lei/Lei **avrà fatto**

io **sarò andato/a**
tu **sarai andato/a**
lui/lei/Lei **sarà andato/a**

noi **avremo fatto**
voi **avrete fatto**
loro **avranno fatto**

noi **saremo andati/e**
voi **sarete andati/e**
loro **saranno andati/e**

Słownictwo

appena	jak tylko
dopo che	po tym jak, kiedy
quando	kiedy
preparare	przygotowywać
abbandonare	porzucić, opuścić
sposarsi	ożenić się/wyjść za mąż
costruire	budować
piantare	sadzić/zasadzić/posadzić
riposare	odpoczywać/wypoczywać
ricevere	otrzymać/dostać/przyjąć/odebrać
progetto (m.)	plan, projekt

pensione (f.)	emerytura
fine settimana (m.)	weekend
laurea (f.)	dyplom ukończenia szkoły wyższej
cantante/cantatrice	piosenkarz/piosenkarka
concerto (m.)	koncert

da grande jako dorosły

ricco	bogaty
famoso	sławny/słynny
realizzato	spełniony/wykonany/zrealizowany